گزارش خبر
NEWSREPORT
کد خبر: ۴۵۴۲۵۷
دوشنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۰ ۲۰:۰۷

جای خالی گزارشگری زنان در صداوسیما تا کی؟!

شرق نوشت: پرسشی که چندین سال است مطرح می‌شود و پاسخی برایش پیدا نشده این است که جایگاه گزارشگران زن در تلویزیون چه می‌شود؟

به گزارش خبرنگاران فرهنگ، هنر و رسانه گزارش خبر، زنان به‌واسطه نگاه عجیب تعدادی از سیاسیون ایرانی مبنی بر فعالیت‌های اجتماعی این قشر، غالبا در حاشیه بوده‌اند و کمتر فرصت برابری در زمینه‌های این‌چنینی به دست آورده‌اند.
با توجه به همین نگاه بحث‌برانگیز، شاید خوش‌خیالی باشد که برای نسل جدید گزارشگران زن که علاقه‌مند به گزارش رویدادهای ورزشی هستند، آینده‌ای کوتاه‌مدت را بشود متصور بود. بااین‌حال گهگاه هم یکی دو اتفاق امیدوار کننده در این زمینه رخ می‌دهد که مشخص نیست از دست مسئولان تلویزیون «در رفته» یا اینکه واقعا نگاه آنها به مقوله گزارشگری زنان در تلویزیون تغییر کرده است.
تازه‌ترین این رخدادها مربوط به پخش مسابقه فینال بسکتبال تهران در شبکه امید است که در این بازی از یک گزارشگر زن، البته با اعمال محدودیت‌های بی‌شمار، استفاده شد. حال باید نسبت به این مورد امیدوار بود یا آن را پای یکی از اتفاقات لحظه‌ای گذاشت که در تلویزیون رخ داده است؟
قبل از پرداختن به پاسخ دقیق‌تر این سؤال شاید بد نباشد که پیشینه اندک گزارشگری زنان در صداوسیما خیلی مختصر مرور شود. واقعیت این است که گزارش رویدادهای ورزشی بنا به دلایل عجیبی به زنان سپرده نمی‌شود. آیا شنیدن صدای زنانی که مشغول یک گزارش ورزشی هستند، ایراد دارد؟ شاید دلیلش را کسی نپرسیده و همچنان طبق یک سنت و نگاه غلط که احتمالا می‌گوید کار زن‌ها گزارشگری رویدادهای ورزشی نیست، به‌طورجدی به این مقوله پرداخته نشده است.
اگرچه در یکی، دو دهه اخیر فقط به‌صورت موردی می‌شد صدای گزارش زنان را شنید، در چندسال اخیر و با گسترش شبکه‌های اجتماعی، این پدیده رو به افزایش است و بعضا استعدادهای مهمی در این مسیر کشف شده است. بااین‌حال، ایراد این داستان اینجاست که تابه‌حال غالب گزارش‌هایی که از سوی زنان برای رشته‌های ورزشی صورت گرفته، مربوط به رادیو و شبکه‌های اجتماعی است.
آنهایی هم که به تلویزیون کشیده شده، یکی، دو بند سفت‌وسخت داشته که مهم‌ترین آنها این بوده که گزارشگر زن باید دیداری را گزارش کند که زنان مشغول رقابت باشند! حال گزارش رشته‌های انفرادی در این زمینه از یک سو و پخش محدود رقابت‌های فوتسال زنان از سوی دیگر، اندک‌فرصتی را در این زمینه به وجود آورده است.
با وجود این، مورد اصلی اینجاست که چرا یک گزارشگر زن نباید رقابت‌های ورزشی مردان را گزارش کند؟ احتمالا پاسخش در همان موارد خاص نهفته باشد ولی هرچه هست، با پذیرش این مورد که زنان نیمی از افراد جامعه را تشکیل می‌دهند و باید فرصت‌های برابر داشته باشند، در تضاد است. البته همان‌طورکه عنوان شد، گزارشگری زنان در دهه‌های گذشته صورت گرفته و ظاهرا برای اولین بار در سال ۸۳ بوده که «زهره‌سادات هاشمی» فرصت می‌کند برای رادیو، نیمه دوم بازی تیم‌های فوتبال استقلال و صباباتری را گزارش کند.
آن اتفاق از آن جهت اهمیت داشت که آن روزها، گزارش فوتبال توسط یک گزارشگر خانم چندان مرسوم نبود. به‌هرروی، پرونده آن گزارش در رادیو همان‌جا بسته شده و دیگر فوتبال مردان از سوی گزارشگران زن در رادیو پخش نشده است یا اگر هم شده، بازتابی در رسانه‌های آن زمان نداشته است.
با وجود آنکه قریب به دو دهه پیش یک رقابت فوتبال از رادیو با صدای گزارشگر زن پخش شده، به نظر نمی‌رسد این روزها قرار باشد چنین اتفاقی تکرار شود؛ چون به‌ظاهر همچنان گزارش بازی‌های فوتبال مردان برای زنان در رادیو ممنوع است.
اتفاق جالبی که می‌رفت در آبان ۱۳۹۸ در رادیو رخ دهد، مانور روی گزارشگری نجمه جعفری برای یکی از بازی‌های لیگ قهرمانان اروپا بود؛ آن زمان مسئولان رادیو وعده داده بودند که قرار است بازی دو تیم آژاکس و چلسی با صدای گزارشگر خانم پخش شود ولی در کمال تعجب، آن بازی کلا از رادیو پخش نشد!
بااین‌حال به غیر از فوتبال، نیمچه اتفاق دیگری رخ داد که این بار نه در رادیو بلکه مربوط به تلویزیون بود؛ طبیعتا نه در تلویزیون سراسری بلکه تلویزیون استانی گیلان. مائده علاقه‌مند، گزارشگر رادیو که برای پوشش رقابت‌های کبدی اعزام شد، شش بازی را به‌صورت تلویزیونی برای شبکه استانی گزارش کرد تا نامش در این مسیر به ثبت برسد. در کنار این یکی، دو مورد، همان‌طورکه پیش‌تر عنوان شد، کار گزارشگری زنان به فضای مجازی هم کشیده شد که چندان رسمی نبود.
در یکی از معدود اتفاقات رسمی در فضای مجازی، فدراسیون بسکتبال پخش زنده اینترنتی را در دستور کار قرار داد که آنجا برای چند بازی سمانه نائبی، در کنار گزارشگر مرد مسابقه حضور داشت و گه‌گاهی فرصت گزارش‌کردن به دست می‌آورد. سمانه نائبی حالا همان فردی است که به‌تازگی در تلویزیون هم فرصت به دست آورده چنددقیقه‌ای بازی بسکتبال را گزارش کند؛ البته اگر بشود اسمش را گزارش‌کردن گذاشت.
ماجرای تازه مربوط به اتفاقی است که در شبکه نه‌چندان پرمخاطب امید رخ داده و سمانه نائبی در کنار گزارشگر مرد این بازی، در لحظاتی از بازی تیم‌های شکلی و عقاب، در فینال رقابت‌های قهرمانی تهران، فرصت به دست آورد تا آمار بازی را ارائه کند. البته که از لحن او مشخص بود به گزارشگری در بسکتبال مسلط است ولی محدودیت‌های درنظرگرفته شده برای او از سوی تلویزیون، وادارش کرده بود فقط به ارائه آمار بازی بپردازد.
نکته عجیب اینکه زمانی که فرصت به او می‌رسید تا آمار این دیدار را عنوان کند، اسمش روی صفحه به نمایش گذاشته و تأکید می‌شد که او گزارشگر آمار بازی است! حالا به خاطر همین موارد است که ابتدای مطلب این پرسش مطرح شد که مشخص نیست آیا مسئولان تلویزیون نگاهشان در این زمینه تغییر کرده یا خیر. به‌هرروی زنان علاقه‌مند به گزارشگری امیدوارند پاسخ به این سؤال مثبت باشد و همین مورد همین‌قدر جزئی و کوچک بتواند زمینه‌ساز ورود بیشتر آنها به تلویزیون و پرداختن به حرفه مورد علاقه‌شان شوند.
هرچند بسیاری می‌دانند این کار هم مثل برخی دیگر از موارد اجتماعی در ایران که یک پایش زنان حضور دارند، به این سادگی‌ها عملی نخواهد شد و زمان‌بر است ولی همین احساس که نگاه تلویزیون به این زمینه تغییر اندکی کرده باشد، می‌تواند برایشان دلخوشی به همراه بیاورد. البته که اگر این

مورد هم تبدیل به یکی از موارد نادری نشود که هر چندسال یک‌بار در تلویزیون اتفاق می‌افتد!